

اسلام؛ دین صلح

بر خلاف آنچه که درباره جهاد در اسلام از طرف دشمنان و معاندان اسلام شایع شده، مفهوم جهاد به عنوان یکی از فروع دین، مایه افتخار اسلام واقع شده و به معنای آدم کشی و قتل و غارت و خونریزی وحشیانه نیست.

متأسفانه معاندان و برخی از خاورشناسان غربی مغرضانه و یا از روی عدم آگاهی و اطلاع کافی از تاریخ و پیشینه اسلام، به غلط اسلام را دین جنگ و خشونت معرفی کرده‌اند، در صورتی که واقعیت‌های تاریخی، خلاف این مطلب را ثابت می‌کند. اسلام همیشه مردم را با عقل و منطق و استدلال و برهان دعوت کرده و به مصداق آیه کریمه، «ادع الی سبیلی ربک بالحکمه والموعظه الحسنه...» و آیات و روایات دیگر، از سه طریق، دعوت مردم توصیه شده است. اول حکمت یعنی راه برهان و دلیل عقلی. دوم موعظه حسنه یا نصیحت و پند و اندرز. سوم جدال احسن یعنی با بهترین شیوه و روش نیکو و پرهیز کردن از هرگونه مذاکره سخنی که مردم را به عناد و لجبازی وا می‌دارد.

جنگ‌هایی که در زمان آن حضرت به وقوع پیوسته و نزد دشمنان اسلام و خاورشناسان به عنوان یک نقطه

ضعف مهم تلقی شده است، جنبه دفاعی داشته و برای مجبور کردن مردم برای پذیرش اسلام نبوده است.

برخلاف آنچه که درباره جهاد در اسلام از طرف دشمنان و معاندان اسلام شایع شده، مفهوم جهاد به عنوان یکی از فروعات دین، مایه افتخار اسلام واقع شده و به معنای آدم کشی و قتل و غارت و خونریزی وحشیانه نیست بر اساس آموزه‌های قرآنی، افرادی که دست صلح و دوستی به سوی مسلمانان دراز می‌کنند اسلام آنها را با آغوش باز پذیرفته و استقبال خواهد کرد ولی اگر قصد جنگ و تعدی و تعرض داشته باشند، مسلمانان بایستی از خودشان دفاع کنند.

بحث در زمینه جهاد و دستورات اسلام درباره جنگ و میزان انسان دوستی اسلام که از این دستورات به دست می‌آید، خود نیازمند مقاله جداگانه‌ای است ولی در این یادداشت باید به طور کلی اشاره کنیم که جنگ‌های صدر اسلام و نبی مکرم(ص)، هیچ کدام، جنگ اصطلاحی و آدم کشی و خونریزی‌های نظیر جنگ بزرگ جهانی که در قرون گذشته بوسیله صلیبی‌ها و یهودیان و مسیحیان استعمارگر اتفاق افتاده، نبوده، بلکه همه آنها جهاد بوده، آن هم جهاد فی سبیل الله و در پاسخ به اقدامات خصمانه و تجاوزگرانه از سوی دشمن بوده است.

علاوه بر مواردی که اشاره شد، مخالفان دین اسلام و شرق شناسان اروپایی که دین اسلام را دین جنگ و شمشیر می‌دانند بایستی به این سوالات پاسخ دهند:

- 1- اگر اسلام دین جنگ و خشونت بوده است، چرا امروز علی رغم مخالفت‌ها و تبلیغات وسیع بر ضد آن، همچنان دین حیات بخش اسلام در حال توسعه و گسترش است؟
- 2- میلیون‌ها نفر از ساکنان مناطق آمریکا، استرالیا و جنوب شرقی آسیا و مناطق دیگر که بدون اعزام سپاهیان اسلام به آنجا، دین اسلام را پذیرفته‌اند، آیا اینان با زور و جنگ و شمشیر اسلام آورده‌اند یا به خاطر تعالیم متمدنی و پویای اسلام؟!

علاوه بر این جنگ‌های صدر اسلام و سیره عملی وجود مقدس پیامبر اکرم(ص) را باید از عملکردها و جنگ‌های خلفا و حاکمان پس از پیامبر جدا کرد. ریشه اصلی اتهامات و بدبینی‌های معاندان و شرق شناسی اروپایی که اسلام را به جنگ طلبی و خشونت متهم می‌کنند عمدتاً به جنگ‌ها و کشورگشایی‌های خلفا و حاکمان به طاهر اسلامی و تفکرات طالبانی، داعشی و وهابی و امثال این‌ها برمی‌گردد که داعیه خلافت اسلامی را پس از رحلت پیامبر اسلام داشته‌اند.

متاسفانه با بررسی دقیق وقایع تاریخ اسلام و زندگانی پیامبر اکرم(ص) به نظر می‌رسد آنچه که بیشتر مورد بحث و تحقیق قرار گرفته، بحث جنگ‌ها و غزوات پیامبر بوده و درباره صلح و رحمت و همزیستی مسالمت آمیز کمتر کار شده است و این در حالی است که خداوند متعال هم رحمت دارد و هم غضب، به مصداق آیه کریمه: «اَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ وَ رَحِمَاءُ بَيْنَهُمْ» سیره پیامبر، سرسختی با دشمنان اسلام و رحمت و مهربانی با مسلمانان است، در فرازی از دعای جوشن کبیر می‌خوانیم: «یا من سبقت رحمه غضبه». خداوند متعال هم رحمت دارد و هم غضب، ولی رحمت و عطوفت الهی بر غضبش می‌چربد. اصل رحمت است و غضب هم در کنارش هست. اصل صلح است و دفاع و جنگ هم در کنارش وجود دارد.

با کمال تأسف به خاطر تاثیر پذیری از حکومت‌های بنی امیه و بنی عباس، در تاریخ نگاری ابعاد خشونت و جنگجویی را برجسته و پررنگ کرده‌اند و چهره رئوف و مهربان و صلح‌آمیز اسلام را خشن جلوه دادند. در طول تاریخ دشمنان اسلام و مستشرقین مغرض برای ضربه زدن به پیامبر اکرم(ص) و قرآن تلاش‌های زیادی از طریق چاپ کتاب‌هایی چون آیات شیطانی و چاپ کاریکاتورهای موهن و آتش زدن قرآن کریم و توهین به مقدسات مسلمانان در صدد مقابله با پیشرفت و گسترش تعالیم اسلام عزیز و اهداف متعالی آن برآمدند.

درباره غزوات و جنگ‌های پیامبر کتاب‌ها نوشته‌اند، فیلم‌ها و سریال‌های زیادی تولید کردند حتی فیلم حضرت محمد(ص) را با همکاری هالیوود ساختند ولی راجع به رأفت، عطوفت و ابعاد صلح اسلامی کار برجسته‌ای صورت نداده‌اند، این چیزی است که جایش خالی است و باید راجع به آن تلاش نمود.

متاسفانه امروز برای معرفی سیره انسانی و مآل‌ها از محبت و مهرورزی و اخلاق کریمانه پیامبر مهربانی‌ها در سطح جهانی و در حوزه بین الملل مواجه با کمبود محتوای غنی، جذاب و مناسب با نیاز مخاطبان هستیم. هنوز آثار مناسب و قابل عرضه به جوانان و دانشجویان اروپا و آمریکا که در قالب دو نامه مهم از مطالبات مقام معظم رهبری بوده، علی‌رغم وعده‌های مکرر موسسات علمی و فرهنگی عریض و طویل، هنوز محقق نگردیده است.

متاسفانه هنوز در قالب فرهنگی، علمی و هنری آثاری که به زبان‌های رایج اروپا و آمریکا باشد ترجیحاً به زبان‌های انگلیسی، فرانسوی، اسپانیولی و پرتغالی بر اساس نیاز و ذائقه مخاطبان کشورهای غربی باشد تاکنون ارائه نکرده‌ایم و در این زمینه کوتاهی و قصور داریم.

بدون شک در میان خاورشناسان اروپایی نیز محققان و نویسندگانی بوده و هستند که با اعتراف به

برداشت‌های غلط و تاثیرپذیری از افکار مغرضان، تلاش نموده‌اند تا دامن تاریخ حیات پیامبر اکرم(ص) را از لکه تهمت‌های ناروا و افتراه‌های ناجوانمردانه مستشرقان معاند تطهیر نمایند. و از پیشگاه والای پیامبر و قرآن کریم عاجزانه عذرخواهی کنند.

جان دیوین پارت Port Daven John (1877-1789م) محقق و پژوهشگر انگلیسی قرن نوزدهم میلادی، مطالعاتی در زمینه اسلام و پیامبر اکرم (ص) انجام داده و کتابی با عنوان Mohammed For Apology An عضو «نام به فارسی زبان به که کتاب این در ، درآورده تحریر رشته به سال 1869 میلادی در ((And Koran) تقصیر به پیشگاه محمد و قرآن» نیز ترجمه شده است، نویسنده انگلیسی سعی نموده تا فارغ از تعصب و دور از امواج افکار حاکم در آن زمان، شخصیت حضرت محمد(ص) و قرآن را بررسی کند. در مقدمه کتابش در خصوص دیدگاه نادرست و متعصبانه برخی از شرق شناسان اروپایی درباره پیامبر اعظم(ص) چنین تذکر داده است:

«هرگاه وضع اعراب را قبل از ظهور محمد(ص) در نظر بگیریم و با اوضاع بعد از قیام او مقایسه کنیم و هرگاه اندکی تفکری در شعله عشق و علاقه‌ای که در قلوب میلیون‌ها پیروان او برافروخته شده و تا به امروز به همان حال باقی است، توجه داشته باشیم، به خوبی احساس می‌کنیم که اگر از تمجید و تکریم چنین مرد بزرگ فوق العاده‌ای خود داری کنیم، بی شرفی و بی‌انصافی است و باز اگر ظهور او را تصادفی کورکورانه بدانیم مثل این است که درباره قدرت قاهر و نافذ خدای متعال شک کرده ایم»

بار دیگر ضمن عرض تسلیت به مناسبت رحلت پیامبر عظیم الشان اسلام حضرت محمد بن عبدالله(ص)، امیدوارم خداوند متعال و وجود مقدس پیامبر اعظم(ص) کوتاهی‌ها و تقصیر ما را نسبت به معرفی سیره محمدی و معارف اهل بیت(ع) با فضل و کرمش ببخشد و همه ما را ثابت قدم و پیرو راستین راه اسلام و قرآن قرار دهد. انشاا.

حجت الاسلام والمسلمین محمد سالار عضو شورای راهبری مجمع جهانی صلح اسلامی